

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 14 (1514) • Вівторок, 28 січня 1997 року • Ціна договірної

Бюджетний процес — головне питання минулої сесії парламенту

**3 ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
ОЛЕКСАНДРА МОРОЗА 24 СІЧНЯ 1997 РОКУ**

Підбиваючи підсумки роботи шостої сесії Верховної Ради, Олександр Мороз наголосив: особливості цієї сесії полягають у тому, що вона була першою після прийняття Конституції, і в тому, що її діяльність була безпосередньо пов'язана з соціально-економічним становищем, у якому перебувають наша країна, її населення. Падіння валового внутрішнього продукту, скорочення виробництва в різних галузях потребували адекватного реагування з боку законодавчого органу. Тож зрозуміли були кроки назустріч Кабінету міністрів, щоб вплинути на ситуацію.

Чим пояснюється і досить швидке призначення прем'єра, схвалення програми дій Кабінету міністрів, прийняття у першому читанні проекту бюджету.

Планувалося розглянути 180 питань економічного циклу — з них більш як 103 стосувалися економічних відносин і галузевого розвитку. Як пропозиції уряду було враховано, в тому числі внесено до порядку дня. Розглянуто як невідкладні всі питання, запропоновані Президентом.

(Закінчення на 2-й стор.)

Криза породжує кризу

Стал виробництва валової продукції сільськогосподарства у 1996 році становив 9%, у тому числі продукції рослинництва — 10%, тваринництва — 8%. Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в Міністерстві статистики, це пов'язано з кризою в сільськогосподарському секторі, де зменшення обсягів виробництва становило 15%.

Сільськогосподарські виробники отримали 24,5 млн. тонн зерна. Такий рішень виробництва — найнижчий за останні десятиліття і становить 63,8% до середньорічного за останні 5 років. У порівнянні з минулим роком недоотримано 9,4 млн. тонн зерна.

Валовий збір цукрових буряків зменшився на 6,8 млн. тонн (23,1%) і становив 22,8 млн. тонн.

Тяжкий стан у тваринництві негативно позначився на обсязі виготовленої продукції. Виробництво м'яса відповідно до 1995 року становило 91%, молока — 92, яєць — 93, вовни — 68%.

«Що зробив Олесь Гончар для Кобеляк?»

Перед вами на знімку хата, в якій мати-українка виконала для сьому Олесь Гончар. Для мільйона він не тільки автор знаменитих «Пароносів» чи «Тришки», «Циклону» чи «Собору» та інших романів, повістей, оповідань. У жорстокі роки духовного терору на нашій землі він став хроністелем соборів наших душ, відродження України. Неоціненний внесок зробив Олесь Гончар до світової духовної скарбниці.

Та погляньмо на знімок. Хата в селі Сухому під Кобеляками, що на Полтавщині, хата, що має бути святею, поступово руйнується. У відповідь на прохання створити тут бодай куточок пам'яті славетного земляка місцевий функціонер знизував плечима: а що, мовляв, зробив Олесь Гончар для Кобеляк?

(Закінчення на 5-й стор.)
Фото Костянтина ВОБРИЩЕВА.

Тріумф можливий

Президент України Леонід Кучма планує завтра розпочати офіційний візит до Франції. У Парижі він зустрітиметься з Президентом Франції Жаком Шираком, прем'єр-міністром Аленом Жупе, міністром-делегатом з питань зовнішньої торгівлі Івом Галліаном та головою комісії у закордонних справах Національних зборів В. Жискар д'Естенном.

Обговорюватимуться питання політичного, торговельно-економічного, та культурного співробітництва. Перебачено, що Україна та Франція підпишуть конвенцію про уникнення подвійного оподаткування та міжурядову програму співробітництва в галузі культури.

І всі проблеми важливі

З 27 до 31 січня у Страсбурзі відбудеться зимова сесія Парламентської Асамблеї Рад Європи. У центрі уваги парламентарів буде ситуація у Білорусії та в Східній Республіці Югославії.

В роботі сесії бере участь парламентська делегація України, повідомив ДІ-НАУ-Українформ.

Комітет з політичних справ, який є структурним підрозділом Ради Європи, звернувся з пропозицією тимчасово позбавити парламент Білорусії статусу «спеціального гостя», що його він має у Парламентській Асамблеї Рад Європи.

29 січня обговорюватиметься питання про дотримання зобов'язань щодо введення мораторію на виконання смертних вироків, які взяли на себе під час вступу до Рад Європи Росія і Україна.

Прем'єра «Лук'янівської»: щодня — аншлаги

Не минуло й місяця відтоді, як рушив перший поїзд метро з новообудованої станції «Лук'янівська» у Києві. Наразі полегшено зіткнули ті мешканці та гості столиці, котрі вимушені були доставитися горезвісними 16-м та 18-м тролейбусами, відморозжуючи на зупинках вуха чи ганчіч дорожній час у виснажливих пробах на вулиці Артема.

Наскільки потрібна була нова станція світлиці, принаймні те, що нині «Лук'янівська» пропускає за добу близько 40 тисяч чоловік, а за перевезенням пасажирів на Сирецько-Печерський лінії вона — на другому місці після «Харківської».

(Закінчення на 5-й стор.)

Зустріч: чергова і далеко не остання

Чергова українсько-російська зустріч з актуальних проблем двосторонніх відносин розпочалася в Києві.

Обговорюються умови розміщення дипломатичних представництв на території обох країн, заснування і функціонування інформаційно-культурних центрів Росії та України, а також перспективи підписання угоди про використання відходів, що містять ртуть.

Своїх героїв пам'ятають

Представники національно-демократичної сил України провели на Аскольдовій могилі в Києві мі-

тинг пам'яті жертв московсько-української війни 1918 року. Було відправлено панакхиду по студентам і учням, які загинули в січні 1918 року в бою з більшовиками на станції Крути.

1. Тимчасово з 27 січня 1997 року до 5 лютого 1997 року покласти виконання обов'язків Голови Національного банку України на Ющенка Віктора Андрійовича.
2. Розглянути 5 лютого 1997 року на засіданні Верховної Ради України питання про призначення Ющенка В. А. Головою Національного банку України.
3. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м. Київ, 23 січня 1997 року.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Питання міліції в сесійному парламенті

воки «формувався добре, як завжди».

Впродовж сесії тривав пошук двох представників Президента у Верховній Раді, напружена праця в Кабінеті міністрів України, чий представник завжди брав участь у нарадах з головами комісій, голів фракцій. О. Мороз оцінює стосунки так: «Ми знаходимо в контактах можливість для узгодження спільних позицій». Відзначив і характерну особливість, яка полягає в тому, що Верховна Рада нинішнього скликання працює уже з третім складом Кабінету міністрів і практично з усіма урядами знаходить спільну мову. Тобто, за словами О. Мороза, парламент допомагає працювати так, щоб якісь конфлікти, інсинуації, колізії не порушили необхідну для суспільства єдність законодавчої і виконавчої влади в діях. При цьому виключив сумнів: «Мені здалося, що не всім це подобалося в Україні. Тоді виникають якісь нові справи, нові інтереси, нові хвилі...».

На продовження теми про відносини гілок влади і ефективність діяльності законодавчої гілки в діях підняв народним депутатом України минулого скликання Ляроско Скорник, Олександр Мороз сказав:

— Звичайно, тяжко доводилося переживати, переносити ці хвилі дискредитації Верховної Ради то через те, що вона черпнула ці лінії, ніж потрібно, то через те, що була неефективною практиче. Я собі лізвину на соромлюся, бо, по-перше, вона відповіла, на мій погляд, магістральним напрямом розвитку цивілізації в цілому, а по-друге, соціалізація більшості людей.

Це поміркована ліязна, справді така, яка сьогодні побутує в більшості держав світу і в суспільній свідомості.

Та й це парадокс: якщо справді був такий ортодоксальний керівник парламенту чи керівництво парламенту, то його вже змістився б. І ще один парадокс: як такий ліній парламент на практиці таку далеко не ліну Конституцію.

Утім, журналісти нагадали Олександрові Морозу про бурхливу реакцію уряду на ухвалення у другому читанні законопроектів про Кабінет

міністрів (на третє викладено лише кілька статей). І зажадали коментарів від Голови парламенту.

— Ми хочемо, — сказав О. Мороз, — щоб Кабінет міністрів України став центральним, органом виконавчої влади, який є органом виконавчої влади як це передбачено в Конституції.

Якщо ми хочемо, щоб у виконавчій структурі влади не було внутрішніх суперечностей, то має бути центр або якийсь орган цієї влади, який за Конституцією є Кабінетом міністрів. Він повинен працювати як уряд, маючи всі права і всі відповідальності за свою роботу. А який з'ясується, що навіть у документах, які надходять з Кабінету міністрів, є посилання на те, що не питання полегшено з адміністративної Президента. Це викликало для Конституції для права в Україні, хоча на практиці це не вноситься. Вважаю, що правові відносини мають будуватися на засадах закону, а не традиції. Тоді буде демократія. Ближчим часом, очевидно, до Конституційного суду будуть направлено десятки актів. Проте ми не стосуємося втручання в компетенції Кабінету міністрів: про призначення, звільнення, заступників голів адміністрації, заступників міністрів, визначення повноважень тих чи інших структур виконавчої влади тощо.

Така ж дріб'язкість, яка є в Конституції, але треба занадто уважно. У цього досить висока компетенція, висока відповідальність за виконання повноважень, являється до його відання Конституції.

Це, по-перше, політичний стосується виконавчої влади, по-друге, підвищує відповідальність уряду за здійснення перетворень в Україні і, по-третє, це зміцнить авторитет Президента як керівника держави.

У контексті взаємодії виконавчих структур йшлося про Конституційний суд.

Щодо розміщення Конституційного суду в Харкові, «можливо, і було б правильно, якщо така рішення приймала б до виконання Конституційного суду. Тому я аттвувала депутата, не приймати відповідну постанову про розгляд цього питання. Вважаю, що треба залити Конституційний суд у Києві. Але я

не гарантую, що саме підтримають депутати».

На початку наступної сесії розглядатиметься питання про дообрання двох членів Конституційного суду.

Олександр Мороз нагадав, що наступної сесії вони зможуть повторити внесення на розгляд кандидатів, котрі вже обговорювали, припустив можливість застосування спеціального голосування — в одному бюлетені за двох кандидатів на посади членів Конституційного суду, маючи на увазі, що це будуть представники різних фракцій.

Якщо не вдасться дійти згоди, координатимуться традиційно проведеному. Коли ж і це вийняється, Голова парламенту висловив намір «вносити кандидатури не з членів депутатського корпусу».

Звісно, йшлося і про примінення для Конституційного суду. Питання розглядаються в традиційно проведеному. Коли ж і це вийняється, Голова парламенту висловив намір «вносити кандидатури не з членів депутатського корпусу».

Про появу щодо питання «Україна-НАТО», що цікавило журналістський загал, Олександр Мороз сказав:

—Одним із найважливіших елементів зовнішньої політики є ставлення до проблеми поширення НАТО в сесії. І тому я на початку сесії наголосив на тому, щоб не питання було анісовано до порядку дня і щоб Верховна Рада офіційно визначалася з цього приводу. До речі, хоча казати, що нині в позиції захвотих зарубіжних політиків відбувається складний процес переосмислення самої цієї. Бо наслідки реалізації такої ідеї, яка була прийнята, так би мовити, апіорі, я думаю всіх народів, досить дискусійні.

За позовання України членства в Раді Європи через несаєсування досі смертної карі немає підстав, зазначив О. Мороз. Це питання стане предметом розгляду на наступній сесії. А це Олександр Мороз сказав про свою роботу з уряду розгляду наступної сесії Цивільний кодекс, прийняти Кримінальний і Податковий.

Щодо Цивільного кодексу. Цей проект внесено, але він має приблизно 1600 статей. І зрозуміло, що

розглядати його потрібно на основі спеціального процедури.

Становище українців в зарубіжжі, зокрема в Латвії, Голова ВР прокоментував так:

«Я думаю, рівно ставилося до захисту громадянських прав не тільки українців, а і усіх громадян, всіх національностей, хоч би де вони були. Вважаю, що не можна називати державу демократичною, якщо на її території обмежується права національних гілок за національною ознакою. Я відгортаю говорю про не керівників латвійського парламенту під час перебування нашої делегації в Ризі. Ці питання розглядатиме і робоча група із співробітництва з Латвією».

Крім того, хоту сказати, що ми там, зустрічаючись із нашою диспосорією, співпраці з установили школи. Це єдина поки що за кордоном українська державна школа. Це є одна з форм захисту інтересів українців за межами України.

Нинішній раз заставло Голову парламенту, за його ж словами, невідповідним — про те, якими якостями відрізняються нині Олександр Мороз порівняно з початком 90-х.

Утім, ось відповідь:

«Важко відповісти, потребує пильного уваги і практики. Тому, як ми погляди, я тепер знаю, що і як робити. І цей рівень професіоналізму, гадлю, поціную депутати, мої колеги. І, абстрагуючись від того, що йдеться про мене, вважаю, треба дуже цінувати набуток, який є в суспільстві. Треба, щоб була можливість. Я не натікаю на те, щоб мене знову обирали Головою Верховної Ради, треба б депутатом стати... Йдеться про те, щоб у новому парламенті зазначилося приймали 30—40 відсотків депутатів минулого скликання. Це дуже важливо. Треба, щоб нас досі протримували двох років. А за рік до закінчення каденції вже прикидає, як далі буде, і тому це треба позначатися як ефективність роботи парламенту».

Тому головне — знання, знання людей і держави, знання України, знання всього, але я розумію, що це політика, працюючи так склалися і не завжди реалізовано...

Знаєла Світлана ПИСАРЕНКО.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства розглянула доповідальний Спеціальний тимчасовою комісією проекти законів про місцеве самоврядування в Україні та місцеві державні адміністрації і в цілому погодилася з ними, внісши до них ряд пропозицій, спрямованих на чіткіше визначення функцій територіальних громад, органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій у сфері забезпечення охорони здоров'я населення.

Розглянувши законопроект Кабінету Міністрів про закон про радіаційний захист людини, комісія визнала його підготовку незадовільною через невідповідність в якості чинних законодавчих актів, зокрема, Законів «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». В законопроекті недостатньо опрацьовано правові механізми прийняття рішень щодо вжиття заходів захисту населення у разі радіаційної чи ядерної аварії, деякі інші принципові положення. У зв'язку з цим Комісія з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства вирішила направити до Комісії з питань чорнобильської катастрофи та Кабінету Міністрів України пропозиції про необхідність розгляду цього законопроекту в подальшій редакції.

Комісія також дійшла висновку про необхідність внесення Кабінетом Міністрів України закон про внесення змін і доповнень до Закону «Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» та проекту закону про внесення змін і доповнень до Закону України «Про підприємицтво» (щодо діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів).

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи розглянула питання про підготовку проекту Концепції судово-правової реформи в Україні. Вирішено погодитися з пропозиціями Міністра юстиції С. Головатого щодо подальшого ходу до проекту концепції її прийняти за основу проект концепції, підготовленої головою підкомісії судово-правової реформи В. Шинківим. Наступний розгляд проекту Концепції судово-правової реформи України в комісії заплановано на початок лютого.

Розглянувши подання Верховного Суду України щодо звільнення з посад суддів Верховного Суду України Т. Ротюк та І. Цивільного, у зв'язку з поданням ними заяв про відставку, Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи Верховного Суду щодо звільнення зазначених кандидатів з посад суддів Верховного Суду України.

Обговорено проект закону про молодіжні та дитячі громадські організації, запропонований Комісією Верховної Ради України з питань молоді, спорту і туризму. Давий проект закону підготував Міністерством України у справах сім'ї та молоді з метою створення умов, гарантій та стимулів для ефективної діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій в інтересах соціального становлення і розвитку дітей та молоді. Народні депутати вважають внесення на розгляд Верховної Ради означеного законопроекту недоцільним, оскільки чинне законодавство України охоплює предмет його правового регулювання.

Прес-служба Верховної Ради України

На головному напрямі

Широке коло питань співробітництва між Україною та Німеччиною в галузі сільськогосподарства обговорено під час зустрічі віце-президента Михайла Зубенка з керівниками і членами вряду Послом Німеччини в Україні Ебергардом Гайтеном, повідомляв ДІНАУ-Українофор.

Михайло Зубенко розповів про нинішню ситуацію в агропромисловому комплексі нашої держави, а також про заходи уряду щодо виведення галузі із скрутного становища.

Відповідаючи на запитання посла Німеччини, Михайло Зубенко підкреслює: зміна альянсів зовні, зміна відносин власності на селі — при безумовному збереженні величезних господарств — головний напрям діяльності уряду в агропромисловій сфері.

Створюється Всеукраїнська національно-культурна молдавська асоціація

В Україні проживає 340 тис. громадян молдавської національності. Організації, котра зацікавлена б їхні інтереси, немає. У зв'язку з чим ухвалено рішення організувати з метою об'єднання Всеукраїнську національно-культурну асоціацію, відповідно до ст. 36 Конституції України, Республіканської національно-культурної молдавської асоціації.

Зацікавлених просимо звернутися за адресою: 270101, Одеса-101, вул. 25-4 Чапаявської вулиці, 3/1, 224, (0482) 45-39-75.

Оргодонь

Плекаючи науку.

А ось і сходи

Нещодавно в Академії наук виної України відбулися загальні річні збори, де було підбито підсумки діяльності АН ВШ за 1996 р. та визначено пріоритетні напрями розвитку організації на наступний рік. Як значимий у своїх доповідях учасники зібрання, минулого року члени академії зробили неможливе для збереження науки у винних навчальних закладах України. Зокрема, у регіонах почали створювати власні наукові центри, було проведено 418 наукових конференцій та симпозіумів. Уже двох Волинських академічних дім, Східний науковий центр, Південний центр.

«Викладання у вузах — це ґрунт для створення цілісної системи української науки», — тако думка академіка ВШ М. Дубини. У Академії наук виної школи найлічше у своєму складі 298 дієвних членів. Це провідні вчені університетів, академік, інститутів з усіх регіонів. За чотири роки ці діяльності побирили світ 334 монографій, 183 спеціальні збірники, 23 підручники та 189 навчальних посібників».

Андрій ПАДЮС.

Київ.

«НЕ СКАРЖУСЯ...»

БАГА ЛЮБА, як попросила себе назвати мого співрозмовника, правос на закінченню вказати, так би мовити, у сфері обслуговування. Його коментарі — пронос продукції у поїздах далекого прикування.

Проза життя

— Торгує у хатині, переважно білою, — лийом і волою. Щоправда, коли в село поїду. Початки мої нас дозволяють провадити лише морозиво, але «вклад» одні корочки — тайла доводиться. Дослужитися не треба. Я рік під переконанням майнім торгувала, доповіді до поїздів доларася. У мене, я б сказала, найодяговіший товар, що з обидом, тому тжаче. Газетри, переважно глумлюю. Вони й в електричних прошкові. Може, бачили — шодня на першому пероні зранку збираються й розмовляють поспому руками. Гордишкір і інші когорта. Але те перелю стає більше бо

тисити купувати мішне з рук. Платити серас нас нема — не допустити.

Найбільше беруть у нас із плакатних вагонів та транзитних поїздів із Росії. Особливо з північної, у воронському, скажимо. Хвалить вони наше пиво.

У міській мого чистими десь двісті доларів. Сто плачу збору. А пенсії у мене 36 гривень. Даю молодий диван за квартиру заплачено. І сама не можу в боргах жити. Дочка на пухотній фабриці працювала, а вже рік як нема замовити. Бува, за кілька місяців на два тижні відсидів на роботу і везуть у фірму спотворено зайняти, спотворено заробля

добре, а фірма взяла та й дуснула. Тепер на завод знов гіт не хоче. Пропонує ва я йому шоколадками торгувати, вже і місце пообіцяли. Не для мене, каже, такий бізнес. Старша у село перебралася. Там хату купили, город мають. Мені самотного не треба. Не скажусь. Оце тільки буханень на вечерю залишу та з чайком поїду їдмо. А туди й гли окувк бережу. Може, хоч долари не пропадуть? Онука

каже: встав, бабо, зуби. Ані! Уже і так дожну яку. Аби нові не боліли, як останнім часом.

Міліція не так таняє. Але то не наша справа, як з ними ладити. А сьогодні сказав мені один по секрету, щоб застра не виходила, бо обіляла буде до кінця місяця. Податкова, чи як там її. Воно, може, і добре, відпочини.

Юліан АНДРИЙЧЕНКО.

Київ.

Екологія

Криничка Івана Варнавського

ТЕ, що тече з нашої водопровідної крана, доктор біологічних наук Г. Р. Бердичевський вважає «дужею». Чорнобильці і селяни у зачепній питній воді є майже три тисячі мутагенів та канцерогенів. Не дивно, що вона здатна викликати десятки різних захворювань. Причому навіть після застосування сьогоднішніх стандартних очисток така вода залишається осього лише «умовно придатна» для пиття.

Не так давно «Грінпис» України привів акцію проти зловживання водопровідної води. Як відомо, однією з альтернатив подібної обробки можна розглянути ширшу практику на Закарпатському воді. Однак за теперішнього стану нашої економіки воно нездійсненне.

Той, хто має фінансову можливість пікуватися про своє здоров'я в індивідуальному порядку, купує різноманітні побутові фільтри. Та не всі знають, що навіть очищена в них вода залишається «мертвас», тому що зберігає «пам'ять» про ті шкідливі домешки, яких вона вже побувала. Крім того, третій та четвертий представлення в ній, по суті, у тій самій кількості.

Отже, хоч як-таки чинити можна надати тому, що ми п'ємо, чудодійної сили? Цією проблемою кілька років тому перейнявся той не мало кому відомий київський ситуаціст, кандидат технічних наук Г. М. Варнавський. До нього випробували різні способи: пошуків із хімічними, бактеріологічними, очисними водні, і навіть — з повним оновленням внутрішнього покриття існуючих труб за міськею технологією. А Іван Миколайович запропонував

структурувати воду, тобто надавати їй внутрішньої структури підвищеної «життєздатності».

І таку установку було споруджено. Звичинило одного лише ентузіазму з боку Г. М. Варнавського було б не достати. На допомогу прийшли спеціалісти Київського інституту кібернетики, випликується відомі вчені. Серед них — директор Інституту екології людини, доктор фізико-математичних наук Г. В. Курик, чл.-кор. НАН України Р. Е. Сова, професор Г. Д. Бердичевський, головний лікар Санепідстанції м. Києва В. І. Шестаків. Випробування «живої води» на пацієнтах добровільних проводили лікар Носовський.

Скажати, що результати наукових експериментів були позитивні, — значить нічого не сказати: вони були просто приголомшливі, хворі люди одні за одним ставали на ноги, як зріп'ялі від спекан каїти після довгоочікуваного дошу. І зовсім не випадково: алге вода діяла мала експериментальна антиоксидантні властивості. Крім того, вода металезувала розвиток метастазів у пацієнтів з онкопатологією.

Завдякло б, величому кораблю велике

плавання. Проте на НВО «Реле та автоматики», куди було передано проект, справа не надоларася не випару. Однак три роки тому, нарешті, було створено перші промислові зразки стаціонарних водопочисувальних агрегатів під назвою ВІН-5 «Криничка», але грим і ціна, якщо — пробачте за гру слів — ціна ім 31000.

Змисливши собіарувати установку не так уже й просто, як декому зається. В усякому разі, одному В. А. Пономарьову — директору НВО «Реле і автоматики» — збробити це за нинішніх умов не під силу. А чому б і їй ситуації не виявити владові? Фінансової ініціативи Міністерству охорони здоров'я й навіть Кабінету міністрів України?

Ну, а щодо продажу «живої» води, чна раз відомо, що це справу найкраще організовано в поліклініці заводу «Кавзар». Там у лабораторних умовах виробляють 100 тонн води на рік, відпускає ціна 10 коп. за літр. Незабаром таку ж «продукцію» відпускатиме завод «Реле і автоматики». Ще один завод — Ірпінамаш — освоїв виготовлення багатогоннажних установок ВІН-21 та ВІН-22, розрахованих на обслуговування великих колективів.

До речі, у творчому багажі Івана Миколайовича є цілком нова приголомшлива задумка, пов'язана з виробництвом та зливою ректаторської води. Ці шкідком можна буде порівняти з водою кристалізованою чистістю високопрістий поточків.

Сергій ЛІПАНСЬКИЙ. Київ.

Швидка допомога благодійно

СВОГО часу проломишила заява заступника головної лікарки четвертої міської лікарні Маросяна Семенка на сесії Киригородської міськради. У разі, якщо медикам не виділять коштів на придбання найнеобхідніших медикаментів, вони не мають звернутися до прокуратури. Оскільки в таких фінансових умовах працювати неможливо, лікарки вимагали звільнити їх від відповідальності за ненадання невідоланої медичної допомоги.

До четвертої міської лікарні впроваджені останніх десятиліть подобі привозять людей, що перебувають за крок від смерті. І подобі роблять понад десяток операцій, з яких дві-три — вночі. Зрозуміло, що в хірургії та інших колег надовіт повинно бути все необхідне. Бо ж не може пацієнт, стікаючи кров'ю, або й зовсім несприятливо, чекати, поки його родичі відшукать і купувать потрібні ліки, медпрепарати, вату, бинти, шпирли тощо.

За словами головної лікарки Миколи Ткача, місяців зо два тому міністерства охорони здоров'я, внутрішніх справ та на звичайних ситуацій отримали доручення створити спеціальну медичну, яка оперативно діяла б в екстремальних ситуаціях — під час стихійних лих, аварій тощо.

За роки керівництва Ткача із 4-ї міської вийшло п'ять медичних містечко. Хірургічний блок з чотирма операційними, реабілітаційний на 350 ліжок, патологоанатомічний. Створено кілька нових відділень, щоб тяжко хворих не відправляли до інших лікарень міста. Шиною неспомірних зусиль спромоглися завершити вже майже рік тому, а зараз побілили вісімдесят сімей медички. Є в тому корпусі аптека, магазин, клуб, їдальня для персоналу. У залі лікувальної фізкультури відновлюють здоров'я і медики, і хворі. Є в лікарні гуртожиток на сімдесят місць (сидже в 4-й міській підвизують

кваліфікацію медичні працівники області), й автопарк, з придбаннями не за «старих часів» лантажними автомобілями і сисмоксидами, автокраном та екскаватором.

—Поіри тяжку скруту, ми все-таки потроху будемося, розмаємо про перспективу, — розповідає Микола Леонідович. — Уже три роки споруджуємо новий корпус на п'ять операційних і 180 ліжок, з газовою котельною. Фінансування, за рішенням уряду, здійснювалося з резервного фонду Кабінету міністрів. Але Верховна Рада, затверджуючи бюджет на 1996 рік, використовувати кошти фонду на капітальне будівництво заборонила, і ми торік не отримали ні копійки.

Зважаючи на те, що корпус і котельня готові на вісімдесят відсотків, допомогти звязалася міська Рада та облдержадміністрація, пообіцявши виділити їй, відповідно, 100 і 98 тисяч гривень (за потреби не менш як чотири мільйони).

Нині медики очікують прийняття закону про пільгове багаторічне кредитування. «Вони дасть змогу і новий корпус завершити, і розпочати спорудження котельні для лікарів».

Керівництво 4-ї міської прагне, щоб житло й працівників було поруч лікарні. І власна АТС, з якою лікарня розпорядилася корпусу телефонізовано. В разі потреби лікарка виклучить. Як значаєвч на Ткач, уже тепер вони можуть у будь-який час за лічені хвилини мобілізувати 3-4 хірургічні бригади.

Є проблема і з спеціальним транспортом. За останні сім років не одержали жодного «носілкового» автомобіля, а наявні зношені на 80 відсотків. Гонранда, подуралла Киригородська товарно-сировинна компанія лянсьонський мікробовує «Міубіс», але щого вчовчаль замало.

Катерина ІЛІНІЧЕНКО, лікарка, дружина, готовий виконувати надзвичайно складні завдання. Аби тільки держава податками не пригнічувала ініціативу та ще трохи допомогла коштом для найпотрібнішого.

Киригород.

Боротьба за депутатські мандати вестиметься

(Спроба політичного прогнозу)

1997 РІК недовід дасть старт виступам політичного марафону — передвижній кампанії. Найімовірніше не розпочнеться одразу після прийняття Верховною Радою закону про вибори.

Майбутні вибори — це два різні «хазари», а один взаємопов'язаний процес, де боротьба за депутатські мандати вестиметься з прямим прийомом на президентські крісло. Адже не секрет, що той (як то політична партія, чи то лідер громадської думки), хто отримає найбільшу кількість мандатів у новому складі українського парламенту, може претендувати на пост президента з більшою частковою теплотістю. Прямий, на противі йому зміна в чинному законотворчості він може цілком розраховувати.

Друга особливість майбутніх парламентських виборів — їх висока ресурсність. Як оцінюють експерти, для отримання депутатського мандата кандидатом треба буде вкласти у вибори в середньому від 50 до 200 тис. доларів. А це — пряме свідчення того, що тон у парламентських виборах задаватимуть представники ділового світу.

Третя особливість полягає в тому, що майбутня кампанія виборів до парламенту матиме, з одного боку, акраво виражений антипарламентський характер, а з другого — дидактичне популістським обіймаючи соціальної справедливості та соціальних гарантій.

У світі вистежалося нас цікавить питання про те, хто з українських політиків є хто є громадської думки і яких змін у розвитку соціально-політичних явищ треба чекати найближчим часом.

Передумом про еліту. Українська політична еліта досі невелика, приблизно 1,5 тисячі чоловік, і розбита на три команди, згруповані навколо основних гілок влади та їх керівників. Дві ведуть здоблилого лідера в центрі. Провідна тенденція в еволюції еліти — перетворення на сучасну державу, таку, що орієнтована на структуру влади, а не на партію і рух.

Про регіональну політичну еліту можна сказати таке. З одного боку, вона тісно складається, а з другого — ще до кінця не з'ясувала свою роль і тому не має, чим має займатися і як вести свою політичну лінію.

Щоправда, та її частина, що належить до лівого

крила, постійно зміцнюється організаційно, стаючи делатом монолітизму. Те саме можна сказати і про націонал-радикалі західного регіону.

Більшість лідерів правлячої політичної еліти — люди, які раніше входили до найголовнішого імені-кадрового резерву ЦК КПРС і ЦК Компартії України.

Щодо державного апарату, який є головним виконавчим інструментом у діяльності правлячої політичної еліти, то він залишився по суті тим самим, що й за старого режиму. Такі інститути «закону й порядку», як СБУ, МВС, прокуратура, суди зберігли і свою ієрархічну структуру і попередній персоналію. Мало того, дотримуються лідерами правлячої політичної еліти основоположних принципів реформування суспільства, особливо щодо трансформування державного сектора, а також створення приватної власності, націлюються на мовчанню незгод держпарату.

Як показали дослідження*, майже 72% опитаних державних службовців, військових і представників силових структур не вірять у позитивні результати зйшованих реформ, їх ставлення до людей, які працюють у комерційних структурах, однозначно агресивне. В їх оцінці бізнесменів найчастіше зустрічаються такі визначення: «мафія», «злочин у законі», «бандити», «віс їх треба до в'язниць та ін. Це, на наш погляд, досить гостра суперечність між верхньою та нижньою частиною правлячої політичної еліти, яка зрештою може відіграти свою, як ніяк не останню, роль у майбутній виборчій кампанії.

Одним із найважливіших показників, що характеризують майбутнє того чи того політико-державного лідера, є його суспільний потенціал. Тобто як масштабно розраховує населення на нього в разі з'ясування своїх життєвих потреб.

У нашому дослідженні ми розбили лідерів громадської думки на три групи: перша — люди, які мають безсереднє відношення до великої влади; друга — суто політичні лідери і рядові депутатський корпус; третя — народні лідери, тобто люди, популярні в широкій громадській думці завдяки своїм професійним, моральним та іншим якостям, але які не пов'язані з великою політикою і владою.

Наведені нижче індекси характеризують представників еліти за п'ятьма критеріями, що їх найчастіше вживають люди, лаючи оцінку іншим (відомість, моральність, професійна підготовка, довіра, популярність). Замирювання кожного індексу відбувалося за 10-бальною шкалою. Оцінки (бали) виставляли самі респонденти та експерти.

* Усі дослідження, на які посилається автор, було проведено Українсько-американським центром стратегічних комунікацій.

У результаті отримано таку картину.

Перша група

№ п/п	П.І.Ф.	відомість	моральність	довіра	професійна підготовка	популярність
1.	Кучма Л. Д.	9,2	5,1	5,2	5,6	5,6
2.	Лазаренко П. І.	8,8	5,9	5,7	6,6	5,4
3.	Мороз С. О.	7,3	4,6	4,1	4,1	3,1
4.	Григоренко В. А.	3,2	3,2	2,8	3,1	3,2
5.	Горбунів В. П.	4,8	4,1	3,8	4,3	5,1
6.	Димченко М. А.	4,5	2,8	2,8	3,1	3,1
7.	Табаченко О. Н.	3,3	3,3	2,9	5,1	2,4
8.	Овченко В. А.	4,3	3,1	3,5	5,4	3,8
9.	Табаченко Д. В.	5,3	2,8	3,1	3,1	2,9

Друга група

№ п/п	П.І.Ф.	відомість	моральність	довіра	професійна підготовка	популярність
1.	Кравчук Л. М.	9,1	5,3	5,4	5,4	5,6
2.	Марчук С. К.	5,6	4,1	4,2	4,1	5,2
3.	Синьковенко П. Н.	3,8	3,6	3,4	3,2	3,2
4.	Гетьман В. П.	3,6	3,4	3,2	4,4	3,8
5.	Черновий В. М.	3,2	3,2	2,8	2,9	3,2
6.	Щербак В. М.	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
7.	Степан О. М.	2,6	2,1	2,0	2,1	2,6

Третя група

№ п/п	П.І.Ф.	відомість	моральність	довіра	професійна підготовка	популярність
1.	Пітов Б. Є.	5,4	5,1	5,2	7,6	7,8
2.	Мельничук В. В.	5,2	5,1	5,1	5,6	5,1
3.	Мерзляков Володимир	4,6	4,1	5,6	6,1	6,2
4.	Григор'єв С. Л.	3,1	2,4	2,6	2,6	3,1
5.	Дані І. В.	3,1	2,4	2,6	2,6	3,1
6.	Суріс Г. М.	2,6	2,4	2,1	3,8	1,9
7.	Овчинников В. В.	1,2	1,2	1,2	1,8	1,6
8.	Кривош Миколай	1,8	1,2	1,9	1,8	1,8
9.	Кривош Степан	1,8	1,2	1,9	1,8	1,8

Ця картина з трьох основних груп лідерів всеукраїнської громадської думки дає змогу констатувати такі тенденції. На нинішній проміжок часу на політичному небосхилі сформувалися абсолютні лідери Л. Кучма, П. Лазаренко, О. Мороз, Л. Кравчук. За обсягом авторитету, впливості та можливостями впливати на широкий загал з ними ніхто не може зрівнятися.

Особливо треба зупинитися на трьох особистостях, які мають не тільки високий рейтинг в орбіт всеукраїнської громадської думки, а й, що найголовніше, динаміку зростання. Йдеться про колишнього прем'єра Є. Марчука, президента Спілки адвокатів України В. Мельничука і першого заступника Голови Верховної Ради О. Табаченка. У кулуарах політики і ділові люди (особливо в Києві) не тільки високо цінують Марчука, а й відзначають різні чутки, плітки і вигадки. Але, як показали дослідження, вплив, широкий масажи, це ім'я вже ледь підлаштує, і тенденція до зростання його популярності триває. Завдяки б, є всі передумови для того, щоб зрештою виконувати Є. Марчука уже зростаючий політичний потенціал, а отже й перспектив. Та зробити такий висновок було б грубою помилкою. Та коли б «слухати його з політичною організацією — він уміє набудувати потужний потенціал. А створення такої організації, гадаю, вже не за горами. Все ж таки за те, що й

не треба зводити селян!

УЗЯТИСЯ за цю не має змусити настільки бажання деяких економіко-селянських урядовців перетворити колективні сільськогосподарські підприємства на акціонерні товариства (АТ). Це вже не перша спроба надати українським селянам акціонування під виглядом нового «ефективного власника».

Постановка питання: «Чому у всіх різноманітності шляхи реформування сільськогосподарських підприємств (див. Рекомендації з подальшого реформування колективних і інших державних сільськогосподарських підприємств. — К., 1996) урядовці та деякі науковці не знають селянам саме акціонування? Адже є і інші форми трансформації колективних сільськогосподарських підприємств у більш ефективні господарські структури, в тому числі і засновані на засадах приватної власності на землю. Це — і спілки селян-власників, і асоціації кооперативів, і приватно-орендні господарства та ін.

Але багато кому, і за межами України також, дуже хочеться, щоб селяни зі своїми земельними і майновими паперами вступали саме до АТ. Адже в такий спосіб можна оминути Верховну Раду України і без вивчення відповідних змін до Земельного кодексу України перетворити землю на предмет купівлі-продажу. Бо і без цього земля через ринок цінних паперів потрапить в ринковий обіг. Пі, що не пропонують, переднього розуміння створення АТ — це найліпший, найшвидший шлях землеустрою селян. Адже селяни в разі створення акціонерних товариств опираються у власності на землю. Вони є грошовим виразом вартості земельних і майнових паїв, але вже скорингованої під впливом кон'юнктури ринку. Вступивши до АТ, селянин не може вийти з нього зі своїм земельним і майновим паєм у натурі, у крайньому разі йому повернуть лише вартість його акції.

Та головне те, що акції, як і всякі інші папери, мають властивість знецінюватися. Можна свідома ітнучно «гра» на зниження курсу акції і «сприяти» банкрутству АТ.

Акціонерне товариство — це підприємство з непропорційно власністю і через це воно дуже небезпечно. Через акціонування землі її швидко забудуть не лише нинішні поселення, а й прийдешні покоління.

СЕЛЯНАМ безпечніше віддати свої паї (земельні і майнові) в оренду власникам приватно-орендних господарств, ніж створювати АТ. Адже акціонування землі шляхом купівлі-продажу приватно-орендного підприємства селяни не отримуватимуть власності на свої земельні і майнові паї, банкрутство і розпадовість своїх майнових власників цього господарства.

Крім того, за нездовільного господарювання акції можуть і не принести дивидендів наприкінці року (мало того, збитки призводять до падіння цін акції). А за умови зливання земельних і майнових паїв в оренду селянин гарантується зацікавленість обумовлена в договорі величина орендної плати, яку в разі потреби можна стягнути в судово-

му порядку. Залишаючись власником земельного і майнового паю, селянин може (якщо не задовольниться умови оренди) змінити орендаря, передавши свою власність у користування іншому, крайньому господарству.

Важко історично в акціонерних товариствах. Уже є неодинокі приклади функціонування акціонерних товариств, які не задовольняють селян-акціонерів. Але вони не можуть їх позбавити від званих «ефективного власника», що тримає у своїх руках контрольний пакет акцій. А повернувшись назавжди до АТ хоча б до статусу «КСП» уже неможливо.

Деякі керівники сільськогосподарських підприємств, не розбираючись добре в механізми функціонування акціонерних товариств і акціонерності, можуть і не розуміти, що контрольний пакет акцій, піддається умовлянням агор створювати АТ. Спеціально для них нагадуємо характеристики АТ як особливості ринкової форми підприємства (див. загальні вступні «Рекомендації», стор. 46). А що це означає в умовах теперішньої фінансово-економічної кризи? А те, що через фі-

Мотатки
з історії
сучасності

Дещо про причини розпаду Союзу РСР

КОЛИ читав або чуо про посталої за Радянським Союзом чи про те, що його розвалили проєкти «білоземських змови», став сумно.

Сумно від зімкнення з невідомою та небажаною бачили реалії. Від того, що людина швидко забула той стан, який не кілька років тому був єдиним майже для всіх.

Сумно від того, що, засліплений соціалістичним переконанням життя, заради короточасного, ілюзорного, неіснуючого або поспішного злиття з потієм пожертвував майбутнім своїх дітей і онуків.

Сумно від того, що, на відміну від інших націй, котрі, як і кожний організм під час кризи, як собі силі об'єднати і концентрувати її в собі, ані ж народ, народ України, не мав жодного зброї, бо у своїй простоті і немістості обрав собі алікві, як не хотіли і не вміли слухати і розуміти один одного.

РОСІЙСЬКА імперія та її спадкоємці Радянський Союз розвалилися не тому, що, ставши першою зброєю того заклада Денні, а в дев'ятому першому — Кривку, Єлвіні і Шувенку. Імперія розвалили природний діл життя й діл певних сил, які прискорили цей діл. Білоземські змови були лише «інтерлюдії», що зафіксували діл докониан факт.

Кожна імперія повинна розвалюватися, тої, щої з застосуванням сил розширює свої межі, бо воєнний організм, який не може жити в мирі, організм інстинктивно чинить опір насильству.

Подивимося на живу природу і побачимо, що, наприклад, зерно пшениці, діл, що пролегло десетки років у кожному мішку, зберігало в собі життєві сили для проростання й відпочиву.

У кожного народу, як і в усьому живому організмі, відбуваються ті самі процеси.

Твердження про те, що до «білоземської змови» не існувало тенденції розпаду Союзу, — безглуздо.

Ці тенденції для кожного, хто бачив їх в собі, — очевидні.

Ось це загальнолюдське чинник, що прискорив розпад Російської імперії, бувий бій — головна пристрасть імперських сил Росії в дев'ятнадцятому столітті. У цьому ж двадцятому столітті, коли війна брала участь протом шосту частину Росії. Захоплюючи все нові й нові території в Середній Азії, Казахстані, та в Кавказі й у Китаї, ведучи інші війни, імперія не тільки руйнувала не лише завоювані народи, підкорюючи їх проти себе. Лише, кожному учаснику відомо, що перед симпатичним роном оркеструє всі народи Росії було доведено до відчаю.

Слід сказати, що найбільш руйнівну дію сповили на Росію саме ті війни, що завершувалися для неї поразками.

Кожна така поразка спричиняла занепад духовних сил суспільства і владних структур, послаблення влад, суперечності й розрив між окремими її складовими.

Усе це створювало сприятливий ґрунт для послаблення національного поєднання, поступового «відпадання» окремих територій з утворення автономного чи центральної владі статусу іншими територіями.

Про наслідки для Росії таких воєн можете судити самі. Причому, після першої поразки в так званій Кримській війні (1854—1856 рр.) наслідок ослаблення владі і неможливості утримати народ у колійній покорі в Росії було скасовано кріпосне право. Від Росії відпала величезна, нальичувана частина території — Алєкска.

Послаблення на те, що Алєкска великий Росії була не потрібна, — то замаскована брехня, бо саме в ті роки Росія завоювала величезною територією в Середній Азії, на той час майже захопленою.

Наступний удар, хоча воїни й непомітний, Російській імперії завдала війна з Туреччиною у 1877—1878 рр., після чого до збудови незалежності Болгарії та Румунії. Наступний прикладом боротьби балканських народів за свою незалежність, російські солдати, повернувшись після війни, принесли домоу дух свободи. Саме в ці роки народилися в Україні пісня «Ще не вмерла Україна». У мому рід-

ному ослі Вікториї, що на Маньківщині, солдати, які повернулися з війни, назвали поранену гіркою вран частину села, що дуже нагадувала їм Болгарію, «Балканам».

Вже після цієї війни у Російській імперії, особливо у найрозвиненіших національних окраїнах, почали зароджуватися організовані групи людей, що ставили собі за мету добитися національної незалежності. Ці групи постіроно з 17—20 років двадцятого століття, дотримувалися в серпівній партії незалежної національної орієнтації. Про це свідчить історія народів Кавказу, України, Прибалтики, Польщі й інших.

Неймовірно сильного удару монолітності імперської владі на українськими народами завдала поразка Росії у війні з Японією 1904—1905 рр. Вже після цієї поразки Порт-Артура і захочення Росії в Маньчжурії, в історії повстання народу, давало посилення процесу децентралізації — ось результати цієї війни. Не відчували настрів народу, тіх процесів, що в ньому відбуваються, амбіційна влада нехотів на зв'язи йому нову, небезпечно раніше війну з мільйонами жертвами і колосальним розоренням. Війна на 1914—1916 рр. фактично довела на народ Росії до краю.

Вже після цього залишилися сам лише фундаменти імперії. Одні території (Фінляндія, Польща, Прибалтика, Карська область), що мали у складі імперії різний статус автономії, відіпанілись від неї, інші (у тому числі Україна, Кавказ, Середня Азія), що не мали мітних зв'язків з іншими країнами, розвинуті інститути державності, здобувши в новій, урзаній, імперії певну автономію. Влада центру, хоча й залишилася формальною, але вже зменшена була до певної міри розватування з так званими союзними республіками.

Отже, здобуття омиками народами певної незалежності, інших — статусу союзних республік, тривалий статус автономії стало першим, найважливішим етапом розпаду імперії.

Затіти, що подальший розпад міг бути неможливим, якщо центральна влада давала народній слові і кожній висті на повну силі реалізувати свої виписки протом стій сполівання на багаті й культурне життя. Але...

Але, як казав поет, «покой нам тільки із собою». Тривалий алєкска владі до не менш опозиційних подрозників — русифікації, депортації, колєктивізації, багатових інших чаші, котрі промовляли виписки обурення й осудження народу.

За радянських часів спостілось тенденція до розширення меж держави не зникли. Насильницьким способом було приєднано до Радянського Союзу країни Прибалтики. Але у прибалтійській війні, в якій центральна влада прибалтійських народів за незалежності протом останніх десятиліть фактично стала іншою чинником для країн народів.

Кольсальний внесок у розпад Союзу зробили війни світової війни 1913—1945 років. Багатовимірними і народами на багаті здобуті було на зв'язану вальну залежність від Радянського Союзу. Не бажали змирятися з таким становищем, воїни боролися за своє

визволення і, таким чином, підточували сили імперії. Це були потужні зовнішні чинники. Загальне зблизнення, масова втрата близьких, наблизення латія праця, безлатія — внутрішні чинники, що сприяли розпаду імперії. Народилися війною, воїни, на жалі, в Німеччині, не тимчасово, як це було в Німеччині, а після протом багатовиснових десятиріч.

Все це у кожного з поневолених народів, які мешкали в Радянському Союзі, викликало бажання вирватися на волю, спроби змінити життя самостійно, без «старших» братів.

«Холодна» війна й безлатія, габельна війна в Афганістані загострили ситуацію. Важко назвати людину, котра за часів Афганської війни мовила б добре слово про державу та її вождя, як у перестройку, гідною крашою застосування, намагалися «любомити» Афганістаном. Неозброєним комо було видно, що Росія, у своєму неувірному протомі, «близькому до землі», повторювала ситуацію, що зводилася стратегічно важливою частину зброї кулі (першу, і так само незалуду, спершу була винічено у 1844—1885 рр.).

Поразка у «холодній» та Афганській війнах у подальшому привела до появи у всіх сферах життя, який спостігався за кремльських «героїзм» спієксії і міськемських роки, спричинили залякання, нерозуміння сучасності у власних структурах, зменшення довіри і результатів — другий етап розпаду імперії: здобуття незалежності колишніми радянськими республіками і фактичне одержання статусу союзних республік автономією українським утворенням і навіть областями Росії (всеперальна влада Росії ухвалила договори з областями, що раніше неможливо було павит собі узяти).

Прискоримо другий етап розпаду імперії застосування центральною владою сил в Бакі і Тбілісі, Прибалтійці й Москві, бо всі народи воєннопобачили справжнє обличчя союзної владі.

Про застосування сил слід сказати окремо. Аналіз кримінальних справ свідчить про те, що сила як головний, прелезюючий аргумент притаманна всім авторитарним примитивізм, не златним перед, тим скористалися іншими аргументами.

Як відомо, війну в Чечні російська влада почала «без дипломатії». Воюючи реалізовано перший, найкраще засвоєний аргумент: покарати непокорних і так, щоб інших не хотіли бути покорюваними.

Війна в Чечні показала всю габельність російської імперської політики, безрозуміння того, що країну, так само, як і людину, можна влати силою, але силою не можна влати до повного, вірного й люблячого — неможливо.

Читаючи жоду знає, що Чечню в минулому столітті було захоплено саме силою. Це за збереження політики сил, зневажання і неросійських народів, що мешкали у Росії, і сучасних народів. Були-ак златі, але особливості протом, ці міста неможливо спричинити розпад самої Росії. Третій етап розпаду фактично розпочався на Кавказі.

Тим, хто не знає, скажу щиро: Україна — як у той час, коли Росія була, так і у складі Союзу РСР ніколи не була вільною, багатом і насильною.

За умов збереження політики, що її провадила і продовжує провадити Росія, Союзом народів оренки обиди, та ще Україна з будь-якою мовою Союз з Росією златіє щастя, — марі.

Василь МАЛЯРЕНКО,
заслужений юрист України.

Читацький мікрофон

Щоб не платили
наші діти...

Україна в тяжкому економічному становищі. І в цей критичний час Батьківщині як ніколи потрібна допомога не лише з-за океану, а в першу чергу, від нас самих, її громадян. Тож пропонуємо започаткувати фонд допомоги «Україні в часи шоміаста протом певного часу кожні з нас бодай невеличку суму відрахувати ме на його рухунок, то можливо, обійдеться без успішних заохоченьських позичок. У протомому разі ми ніколи не віне беремося з економічної вми, що позиніли, заробішши, знову віддали. А зібрані кошти мають тіти на відбудоу держави, вітчиманій економіки, а також виплату пенсій, стипендій. Висказав, жам, народні депутати, варто прихвалити до цієї пропозиції. Я впевнений, це буде вагомий доладок до бюджету на 1997 рік. Ця патріотична справа значно краще, ніж зарубіжні позички, за які платитимуть відсотки не ми, а наш діти та онуки.

Феар ЛЮДИН,
голова ради ветеранів війни.
Кам'янка
Черкаської області.

Вп недоречності оргіналітні

Не можна зрозуміти, чому склалася така ситуація, коли в Україні, що й не розберешся, як ми живемо: в Україні чи в державі, яка має назву Великоросія? Скрізь пролягають книжки та габісти російської мовою. Навіть настінні калєндарі й ті російською мовою. Не наші діти? Чому інші не хочє про не платити? Та що тут казати, послужили наш парламент і незрозуміло, де відбуваються засідання — чи в українській Верховній Раді, чи в російській Держдумі. Шановні депутати! Чому не хочє платити за газ, за електроенергію української мовою? Ніхто в сінті в парламенті не розмовляв чужою мовою, і лише ви такі «оріналітні» — пропугаєте не своє, а чуже. До чого це призведе?

Олег ВОЛОШНСЬКИЙ.

Снів багатом, а читати нічого

Уважно слухаю радіотрансляції з сесійної залу Верховної Ради і читаю парламентську газету, на сторінках якої насон висвітлюють народні депутати. Чому мені за декотрими народними обранцями, бо, чесно казучи, читати в їхніх статтях просто нічого. Одне багатоміся, але вже закривав істину, або її просто не висті, в публікації. Тож пропонуємо вам, депутати, викладати коротко, ясно, чітко і зрозуміло. Бо складається враження, що ви й самі не розумієте, про що пишете, а тільки даєте про те, щоб у газеті в черговий раз з'явилася нова різь, яку повинні читати народні депутати мій й економіки і пам'ятати, що є певні рамки. Сподіваюся, ви не образитеся за правдиві слова, на які я мовлю повне правдо; розвиваю дев'ятий десяток і відвічати за кожного з нас.

З повагою
Іван СУХЕНКО,
ветеран та інвалід другої групи
Великої Вітчизняної війни.

Кієв.
Буде в державі —
буде й у кожного з нас

Скажіть, чи те в світі не така держава, як наша? Те не знає, така держава, разом з тим та багата і златна павільно? Ну, нехай фронтники, які заслужили, нехай кавалери, хворі чи інші такі... Але навіщо гудити до них не й тих, хто був під час війни майже немовлятам? Або вивезено до Німеччини? Або особисті протом, щоб давати пільги і тим, і тим. Все те вже перемолотове, пережалося, то й, слава Богу. Мою душу шкере ось що: чому ми такі невинисті на старості літ? Чому ми чинимо так, як чинили в молоді? Чому ми не платимо хліба, що належить їм? Аж не інше життя для них те не мед латія... Шановні депутати! Не займайтеся популярізмом в такій скрутіній для України часі. Своїми законами ми намагатимеся зберегти кожному копійчину, яку виграє в державі — буде й у кожного з нас!

С. ГОРЮБЕЦЬ, пенсіонер.
Побузе
Кіровоградської області.

ТО ЧИ! літаки ми навчили літати? Відповідь — на запитання, виснене в заголовку невідомої публікації в "Голосі України" (10.01.97, 8-а стор.), стало в тієї ж невідомої, похитуючись за яку, можна розкутати тують клубок запам'ятованих проблем під загальною назвою європейських авіацій.

А в тому, що проблеми ці є, сумніватися не бачимо. Іванівський настанову на транспорт, факти: держкомпанії «Авіалінії України» за надвості найвільнішого в Україні парку літаків практично нема на чому обслуговувати дані міжнародні маршрути. Всі «хвістні» рейси здійснюють непереломлені іноземні, надбавкою зручності суцільними лайнерами з України і в Україну сотні тисяч пасажирів і майже на цьому чималій прибутком. Нескільки літа-162, що залишилися у нас від вуконого, мало хто «тримає» за кожний рейс по 18—20 тисяч доларів збитків, але через шур узяли їх позбавлено права літати, направили на Американський континент.

За даними за 1995 рік, авіакомпанії Західної Європи перевезли 206 тисяч пасажирів на наших пасажирів, а компанії СНД — 117,5 тисячі. Українські авіакомпанії під час перевезення до Західної Європи (Міжнародні авіалінії України) мають лише авіапарк з 10 літаків, створений до літальних Америки («Авіалінії України») обслуговує на 10%, до Східної Європи — на 20, до країн Балтії — на 30%.

таким умов української авіапромисловості.

Саме так і чинитимуть собі митарні: «Чи не так же тут протекціоністські властелі на користь наших західних конкурентів і в «нобелі», і в цих авіабазових»?

Щоб розібратися, треба, звісно, наслухатися компетентних людей. Одним із таких нас здатся Валерій ЦИ-БУХ, який ще недовба як перший заступник міністра транспорту України безперервно займався проблемами авіації і який достеменно несподівано отримав відставку. Те, про що він розповідає, теж саме, чимало «свіжих» і «вже не відомих» п'яних. Причому, то що стоїть за успіхом нямів?

олетіти? пролетіли...

із сподіваннями на літакорішше поновлення парку літаків вітчизняних авіаперевізників.

А вигідні контракти завісив в повітрі

«ДАЗА» — сам собі «протеже»

Ця фірма розніє в французькою «Аероспелас», британською «Брітіш» і іспанською «КАЗА» акодить до європейського консорціуму «Аеробас Індустрі». Консорціум порад з не менш потужним «Бойнгм» інші літаки у світовому виробництві пасажирських літаків. До речі, після злиття компаній «Бойнгм» і «Донне» — «Дуглас» з «Бойнгм» залишилися, по суті, дві такі фірми, що роблять погоду в авіабудуванні.

За оцінками європейців, корпорація «Віа» у новому авіапарку замість конкордію маєбути ринку пасажирських літаків, майже не менш як 40 мільярдів доларів щорічного прибутку. Але «Аеробас Індустрі» має намір закрити за собою понаблизь поволоний ринку. Висновок: літаки до речі, ні в кого подувати і названа у пресі «американська стоїталь». З Європи за океан вирушає 120 аеробусів А-320, причому американські моти намір закупити ще 280 машин цієї фірми. Але ж бо тільки одне фінансове замовлення коштує в перерахунок 8 мільярдів марок. Отож «ДАЗА» погуляється на даний момент нямів.

В Україні кожна не воячок, відає перевагу активному, відомому стилю поведінки перед бізнесом: похитавшись, туди паче, що на нашому ринку товарів і послуг мають бути вигідніші, своїми інтересами «Даймлер-Бенц», прилад авіакомпанії, спеціальні програми з радіаційного моніторингу та утилізації біології. А середні 1996 року фірма приступила до реконструкції міжнародного аеропорту в Бориспелі, Одеського морського торговельного порту та аеропорту, підтримала намір добудувати Іллічівський термінал для відвідування кімнат, реконструювати аеропорт у Сімферополі (шодя Криму у них є акція програми). Отож цілком логічне було те, що під час авіаційної виставки в Берліні наші фахівці-транспортники звернули увагу на нові літаки, запропоновані для оснащення українських авіаліній саме «ДАЗА», хоча сподівалися на поновлення вітчизняного авіапарку прикладом до «Бойнгм», уже відомим за спільною роботою з «Міжнародних авіаліній України».

Проте купити ні те, ні те країна не могла. Через хронічне безгрошів'я примарною сталі і мрію про створення власних, українських літаків. Треба було тер-

міново зняти якісь вихід, інакше під загрозою зриву була робота «Авіаліній України».

Оскільки ні Валютно-кредитна рада, ні Міжнародний валютний фонд грошей не давали, а після провалив переговорів з «Бойнгм» (оренду) сучасних польських літаків «Аеробас Індустрі», задовів, на влітні від дорогої покупки «Бойнгм», такі самі ризикові виходом із скрутного становища.

Щойно американці зізналися про «екзист» європейців, спалахнула серйозна боротьба за український ринок. Тут-таки і від «Бойнгм» надійшли досить вигідні пропозиції. А Мінітрансу з допомогою фізичної Мінашпрому, інших властей, довели все це ретельно аналізувати. Незалежні експерти, в тому числі й іноземні, підготували порівняльну характеристику європейських і американських літаків, варіантів їх поставок і експлуатації в Україні.

18—19 листопада минулого року за участі фахівців Міністерства транспорту, Національного агентства з реконструкції і розвитку, Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі, Державного агентства авіаційного транспорту, державної авіакомпанії «Авіалінії України», інших міжнародних і вітчизняних консалтингових та корпоративних фірм відбулися переговори з представниками консорціуму «Аеробас Індустрі» та концерну «Бойнгм». Усесвітньо було обговорено пропозиції одного й другого виробника літаків, розглянуто технічні характеристики машин, організації структури контрактів, можливість їх фінансового приття і гарантії з боку України, країни-постачальників.

У технічному плані суперник був один: лише одного. Хоча літаків ХВІ створили наші фізичні експерти на авіації європейського типу. Ці аеробуси дорожчі за «Бойнгм», але за фінансовими умовами передбачуваних договорів схему «Аеробас Індустрі» в результаті було визнано кращою для України.

Пастка під назвою «лізінг»?

Каждий, хто під час авіапарку «Фуріор-96» представники «Бойнгм» признавалися, що недооцінювали європейців і побидали все одно й надалі висті боротьбу за українського покупця.

А треба зазначити, що боротьба ця де в чому виявилася зручною для нас. Конкуренти, яких постійно інформували «незалежні» експерти, шоразу врахову-

вали бачимо, негусто. А тут же такий нарядок. Дійсною обіт прохотом нобілого століття — літаків Ан-70, що створено за зразком, і заложеною провідних авіабудівних компаній і років шість уже тимішою макетом шикарного даламелістального широкотелозаложного лайнера Ан-218. Висновок: чиніючись до мажоритного виробництва, новий, вітається нема куди.

Але ніхто не зміг чинити на нашу нацистеру «Даймлер-Бенц Аероспелас» (ДАЗА), що енергійно прохотує на український ринок свій сервіс, інтерес до якого відбив Мінашпрому, оборот публікації «Чи літаки ми навчили літати?» високою суммою життєвості застатки.

Саме так і чинитимуть собі митарні: «Чи не так же тут протекціоністські властелі на користь наших західних конкурентів і в «нобелі», і в цих авіабазових»?

Щоб розібратися, треба, звісно, наслухатися компетентних людей. Одним із таких нас здатся Валерій ЦИ-БУХ, який ще недовба як перший заступник міністра транспорту України безперервно займався проблемами авіації і який достеменно несподівано отримав відставку. Те, про що він розповідає, теж саме, чимало «свіжих» і «вже не відомих» п'яних. Причому, то що стоїть за успіхом нямів?

валі холи суперника і старалася мати своїм пропозиціям більшої привабливості. Таким чином, Міністерству транспорту вдалося досягти чималою зменшення першої ціни літаків на 18%, довелися до того, що вилучили з майбутніх спільних проектів українських авіабудівників, прийнятих форм лізингу і схем погашення боргу за використання літаків (мається на увазі схема, зображена в документах про співпрацю, підписаних під час візиту Гельмута Коля до України).

Завдалось б, одне це вже можна було оддати в засаду експертам майбутніх, вигідних для нас, контрактів. Але, як же так, недовіда після амплоування переговорів справа наразі загальмувалась. Що, звісно, породило масу припущень, зокрема і про хвалені лізинг — чи не пастка це для наших авіаперів? Відомо, що серйозно уривають життя літаків — 25 років. За цей час робота є всім капітальним ремонтів. Завжаючи, що літають українські експіжі («суцільні лізинг») а ремонтуватимуть — виготовляють, можливий варіант жорстких штрафних санкцій у разі якось порушень умов експлуатації. Отже, фінансове ядро ремонтів повисне на нашій ший?

Через авіавадний років оренди (лізинг), згідно з умовами позаштатного боргу за літаки, машини переходять до «Авіаліній України». Але за цей час за інтенсивної роботи «влітається» значна частина ресурсу. Що ж тоді ми отримуємо у власність? Прозаглявши практику Валерія ЦИ-БУХ, відкинувши як про найпоширенішу в світі Українська авіакомпанія «Даймлер-Бенц» також має свої ХВ-42 в лізинг (три до Ірану, по одному до Туреччини і Молдови) і нічого у тому немає поганого, якщо умови вигідні для компанії і країни.

Е різні способи загнати партнера в кут, але якто важити, на те й шука, щоб краще не було. Чині і особливо розкритковані майже всі умови контракту. У схемі, запропонованій німецькою фірмою, на думку Валерія ЦИ-БУХ, привабливий був такий момент: німацький літак, дооплачений авіакомпанією, поновлення авіапарку «Авіаліній України», в рамках розширення подальшого співробітництва заучають до європейських авіапарам українських авіабудівників.

Усе це гарантовано договором, причому через лізинг, який ми отримуємо у власність найуспішніші літаки, який же літати й літати, обладнаний технічною базу, а

протягом п'яти років — безплатний техсервіс фірми.

Але щоб уже тепер перевозити з України через Атлантику або до Австралії не 10%, а боляй 20% пасажирів, державні компанії на довго розгоріли операційний лізинг для літаків А-310. І ті, що останим часом просто побиравали літати на вітчизняній техніці, виготовленій же в СРСР, що користувалися послугами українських перевізників, змогли б собі оцінити новий ілюмі «Авіаліній України».

Двох років достатньо «Аеробас Індустрі» для побуови спеціально для України двох літаків нобілого послужили А-320, які і переліт до 9 результатів у власність державної компанії. За вартості однієї машини більш як 70 мільярдів доларів розплатилися за наданий банкам — партнерам «Аеробас Індустрі» кредит у розмірі 6 до 12 років. Але ж це ще роботи, а не простої нашої компанії, яка сьогодні не в змозі скласти конкуренцію «Австрійським авіалініям», «Люфтанс-400», «Аерофранс» і ще багатьом і багатьом іншим.

Отож, коли вже шукати пастку, вважає Валерій ЦИ-БУХ, то треба не до інженерів, які пропонують нам свої послуги, ставитися з підозрою, а себе передумати запитати, як ми дійшли до такого життя, загнаним самим себе до фінансових та інших пасток?

Ахтунг! У небі — «священні корови»

Чому треба до «лізингових» програм приймати вітчизняних літакобудівників? Невже не можна силами українських авіабудівників створити відповідний фонд літаків вітчизняного виробництва і не чекати машин іноземної на побудову Ан-70, Ан-140 або Ан-218, а закладати зворотних вивесів від різних спільних авіафрм, що зручно утворювалися в нашому небі і на землі?

Мінашпрому і Мінашпрому не на початку минулого року виступили з пропозицією, щоб за рахунок певних відрахувань авіакомпаній розвинути програму реконструкції аеропортів, оснащення новими вітчизняними отримати авіапарк. На жаль, окрім державної компанії «Авіалінії України», життям зацікавлено у таких програмах, жодна з компаній цієї ідеї не підтримала. Чому? Та тому, що в авіапарку обіляють перевезень їхня частка становить від 8 до 12%. Це переважно спільні підприємства, що обслуговують виліти європейські, бізнесові та іноземні маршрути. Іхні іноземні співзасновники цілком задоволені, і неможливо роль «священних коров», кожна є багато раю і майже немає обов'язків не перед державою, ні перед податківцями (звісно, чому-то во підатки), ні перед силами безпеки, і навіть раз-то можуть і дошукати доброго...

Постанова питання про створення так званого фонду підтримки авіапарку вперше в дуже серйозну проблему несправдливо розподілу ринку перевезень і незвідної ролі українських компаній на цьому ринку, низької ефективності його використання в інтересах України. Як тільки Міністерство транспорту звернуло увагу на те, що до бюджету України, Одеського морського торговельного порту та аеропорту, підтримала намір добудувати Іллічівський термінал для відвідування кімнат, реконструювати аеропорт у Сімферополі (шодя Криму у них є акція програми). Отож цілком логічне було те, що під час авіаційної виставки в Берліні наші фахівці-транспортники звернули увагу на нові літаки, запропоновані для оснащення українських авіаліній саме «ДАЗА», хоча сподівалися на поновлення вітчизняного авіапарку прикладом до «Бойнгм», уже відомим за спільною роботою з «Міжнародних авіаліній України».

Проте купити ні те, ні те країна не могла. Через хронічне безгрошів'я примарною сталі і мрію про створення власних, українських літаків. Треба було тер-

Людмила МЕНЖЕ ЛІПА.

На початку тижня

Наше Сало
ім ще долече

Розширення Європейського Союзу на схід, на думку західної політики, може затриматися ще на певний час. Раніше 2003 року держава співдружності хотіла не знову приєднати до цієї організації, а вже констатувати ЄС з аграрних питань Франції, Швейцарії. Він виступав на черговій сесії Ради міністрів у Берліні в рамках «великого тижня» — одного з найбільших міжнародних сільськогосподарських ярмарків. З розширенням Європейського Союзу на схід, це стало б величезним викликом.

Найбільша проблема, зазначають експерти, полягає у виробництві надлишків сільськогосподарської продукції. Обсягом це має становити до 40 мільйонів тонн зерна, цукру, тваринної продукції тощо. Найбільш важко українці вживаються до середземноморської країни — традиційні риси збору західноєвропейської виробничої структури негативно впливають на розвиток експорту. Такий виклик з боку ЄС. Такого жакі факт повідомляє кореспондент ДІ-НАУ у Франції.

У червні цього року французький міністр економіки Ніколя Коссе, Бокхерт виступав за поступове перенесення положень, що регулюють аграрний ринок Західної Європи, на сільськогосподарські країни. Він приєднався до 10 інших керівників періоду в такій інтерес колумбійських соціальних, освітніх та економічних питань. Він також зазначив, що при вступі до ЄС нові члени повинні бути змушені структурувати виробництво сільськогосподарської продукції, щоб сприяти створенню нових робочих місць за межами аграрного сектора. Таким чином, економічний розвиток є ключовим моментом успішного вступу до ЄС.

Навчився уму-розуму? Повертайся назад!

ЯКЩО ви неможливо володієте англійською і відчуваете силу переваги у великій конкуренції, то маєте знати про спільноту ACCELS — Американську раду зі співробітництва в галузі освіти та вивчення мов. Кореспондент «Г» запитав директора ACCELS в Україні Іванку РІД про плани її організації на 1997 рік.

— Загалом ми проводимо близько 15 двогострових програм обміну для громадян України та Сполучених Штатів, які продовжуємо й цього року. Зокрема, ACCELS отримала можливість знову оголосити конкурс для студентів-гуманитаріїв, що навчаються на 3-х курсах учнів. Таким чином, ми завершимо розпочаті торік нову програму для вчителів: маємо підписати на стажування в США цивільних викладачів англійської мови.

— Певно, ACCELS — одна з найбільшій організації в Україні, що «спеціалізується» на обміні студентами та фахівцями? — Скоріше, не най-

більш, ми працюємо в Києві вже п'ять років, з часу здобуття Україною незалежності. І маємо свої представництва не лише в столиці, а й у Львові, Одесі, Харкові. Невбачено відкриваємо центр й у Дніпропетровську.

— Програму фінансує американський уряд? — Щороку наша держава виділяє кошти на здійснення програм з обміну студентами та фахівцями. Але гроші отримує лише та організація, яка доведе, що краще за інших зможе здійснити програму.

Часом переміг ACCELS (і тоді американський уряд виділяє гроші нам), а часом — конкуренти. Наприклад, IREX, що теж працює в Україні.

— У наших програмах можуть брати участь люди різного віку, з різною освітою, умі-

студенти, аспіранти, викладачі. Але є й певні обмеження...

— Так. Скажімо, ми не беремо документів від тих, хто вже їздив за нашими програмами до США. Ми не хочемо, щоб стажувалися одні й ті самі люди. Дехто завдяки нашій програмі потрапляв до Америки ще школяром, потім студентом і нарешті аспірантом. ACCELS проти цього. Наша основна мета — налагодити двосторонній культурний обмін між Україною та США, в якому брали б участь якомога більше людей.

Крім того, ми зацікавлені в тому, щоб ті фахівці, які стажувалися у Сполучених Штатах, потім продовжили свою роботу тут, в Україні. Тому аспіранти перед від'їздом у США письмово підтверджують згоду після повернення знову взятися за свою роботу за фахом мінімум ще два роки. ACCELS зацікавлена, аби знання фахівців отримали в Україні, пішли на користь України. Лише тоді наша робота буде ефективною.

Ітера? звала НАДІЯ БІДНІЧУК. На запитку: директор ACCELS в Україні Іванка РІД.

Хроніка. Факти. Події

● Грозить
Тихо! Народ обирає...

У Чечні вчора відбулися президентські та парламентські вибори. За попередніми даними, обставинами в республіці були спокійні. Найімовірніше тут не було заарештовано жодного аччечина, пов'язаного акціями чиним з виборами. Крім того, ажиотажу до виборів не було. Результати виборів оголосить найближчим часом.

● Вашингтон

У списках немає

Адміністрація США «тихо» вилучила Сирію та Судан з переліку держав, з якими американським компаніям заборонено розвивати економіку та фінансові відносини. Вияткою щодо Сирії є те, що американські міркування. Щодо Судану, то в цьому випадку переважали інтереси великого бізнесу.

● Сеул

Економічно ми вже разом

Сеульський уряд дав офіційний дозвіл семи південнокорейським компаніям поновити ділові контакти з Північною Кореєю, які були розірвані торік після вторгнення в північнокорейського човина з диверсіями в територіальні води Південної Кореї. Фірми, яким дозволено повернутися на ринок Кореї, поновлять свою діяльність у текстильній, фармакологічній та пивоварній галузях.

● Копенгаген

Як примирити сербів?

Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) планує організувати у Відні діалог представників сербського уряду та опозиції для того, щоб політичний демократичний процес у Сербії. Нині в ОБСЄ головує Данія, котра дуже занепокоєна останніми подіями в Сербії.

● Софія

На свободі.
І серед демократів

Колішній лідер болгарської комуністичної партії Тодор Живков — на свободі. Його звільнено з-під домашнього арешту через вік (85 років). Але незважаючи на це, Живковий й досі затримує судовий процес його звинувачень у незаконному привласненні грошей, призначених для прокомуністичних груп третій країни.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та інформаційних агентств.

Шукаю роботу...

РІВЕНЬ безробіття в Євстації — найвищий в Азії. Про це повідомляла газета «Євстація».

За даними газети, від шести до семи відсотків в'єтнамського працездатного населення не мають роботи або частково безробітні. А за оцінками незалежних західних експертів, насправді безробітних значно більше — майже 20 відсотків.

Щороку армія «трудо-

ців мимоволі» збільшується на 1,2 мільйона чоловік, більшість з яких — сільська молодь. А у в'єтнамських селах нині мешкає майже 75 відсотків населення країни.

Відповідальність за ситуацію, що склалася у сфері зайнятості, на думку газети, лежить почасти на в'єтнамському уряді, політиці якого промислом «кількох останніх років» була спрямована на скорочення числа зайнятих у державному секторі.

Як важливо бути євреєм

ВІЗРАЙЛ продовжує прибувати мігранти в країні СНД. І якщо раніше «братів по крові» зустрічали з обіймами, то нині їх швидко ставлять за ґрати. А вже ще більше людей мають вартість поховання тільки на папері.

Земля обітована дає своїм прибулим чимало пільг, а також абсорбції (безоплатна допомога) та аліментів. Значити, такі перспективи не можуть не приваблювати до неї не лише євреїв з колишнього Радянського Союзу, а й тих, хто бачив в них бачив. Тут ж іде в Ізраїль за ситим життям чимало осіб з «фінтинами» єврейським походженням.

За даними МВС Ізраїлю, в країні нараховано десятки емігрантів з підробленими документами. Збитки, які вони завдають країні, користуючись медичними та іншими пільгами, становлять мільйони шекелів.

Як повідомляють представники МВС Ізраїлю, на підробці документів спеціалізуються одна російська компанія, агенти якої працюють в Ізраїлі. Нещодавно МВС цієї країни звернулося до Міністерства внутрішньої безпеки Росії з проханням провести розслідування в єврейській громаді «багатих підробочників» для того, щоб мати підстави для позбавлення їх громадянства.

А нині циклоє підлогу

ЯРОСЛАВ це задоволення, і зробив це не раз, відвідаючи знаменитого журналіста 78-річного Джозефа Молта, який мешкає в асфальтованій містечку Рієрті (у штаті Массачусетс). 50 років тому, в жовтні 1946 року, брав участь у виїздовій екскурсії Міжнародного військового трибуналу в Нюрнберзі, відправлений у поїзді з військовими ватажками «третього рейху».

Коли командувачу американської військової поліції на території окупованої Європи військовий інженер оголосило, що потрібні доброволиці для страсти нацистських злочинців, 28-

річний Молта свідомо з розпач свій вибір. Таке рішення, за його словами, він прийняв після того, як особисто дізнався про члени злочинних нацистських «Підв'язаних» перебування на німецькій землі й відмови з людьми в ені було зроблено зазвичай на такий крок. Це треба було зробити.

Загалом американський військовий поліцейський брав участь у страшенні 60 уродливих і військових діячів фашистської Німеччини. Проте «нагрім десяти» його стали називати тому, що він брав участь у страшенні десяти ватажків «третього рейху» (за винятком Герінга та Бормана).

Віля ешафоту, який Молта навіть депо відско-

навив, уже було 11 домів (назва Герлінг), 3 десятків журністів і генералів, що представляли країни-союзники з антигітлерівської коаліції (США, СРСР, Великобританія й Франція), спостерігали за тим, як засудженим накладали на голови чорні мішки. Потім на їхніх шиях закручували заморшці. Проте уродливий і смертельний медичний свідчень, який чтив коротку молитву. При слові «амін» під заступництво розхолодили ступи поможу. Усіх прощень страсти тривала 1 годину 15 хвилин.

... У 1947 році Джозеф Молта залишив військову службу і повернувся до своєї цивільної професії циклової підлогу.

Спорт

Звідусіль

Універсіада. Якскава церемонія відкриття Всесвітніх зимових студентських ігор відбулася минулої п'ятниці в південнокорейському гірському курорті Мунжу. На церемонії відкриття були присутні 1800 спортсменів з 47 країн світу, які розіграють змагання в 53 видах програми. Серед учасників — посланці України.

Фігурне катання. В Парижі відбувся чемпіонат Європи. У змаганнях жінок бронзову медаль здобула українська спортсменка Юлія Лавренчук. Цей успіх Юлії фактично назавжди сенсаційно.

Шахи. З бронзовою нагородою повернулася до Кіровограда п'ятикласниця 17-ї школи Ана Афанасьева, яка представляла нашу країну на дев'ятому міжнародному юнацькому турнірі в Москві. У цих змаганнях брали участь кілька сотень юних шахістів з Югославії, Росії, Грузії, Вірменії, Білорусії, України та інших країн.

Футбол. У Москві тривав турнір «Кубок Співдруччості». Чудово стартували динамівці Києва, які виступають у групі В. Першого дня кияни витривали у чемпіона Киргизії «Саламатієв» (Матчура 9:1, 1:0 Михайленко, 16, 2:0 Антохін, 33, 2:1 Хайтов, 43, 3:1 Белькевич, 51, 4:1 Хайтов, 52, 5:1 Самойлов, 55, 6:1 Шевченко, 66, 7:1 Дмитрулін, 78, 8:1 Шевченко, 79, 9:1 Белькевич, 81).

Динамівці виступали в такому складі: Шовковський, Пошук (Лужний, 46), Ващук (Оксимеш, 46), Головоко (Безжар, 46), Михайленко, Дмитрулін, Хашкевич (Єсип, 69), Самойлов, Калитвинцев, Ребров (Хашкевич, 46), Ребров (Шевченко, 46).

Наступного дня «Динамо» вперлося і з латвійським чемпіоном — клубом «Карела» з Шауля — 5:1. 1:0 Самойлов, 13, 1:1 Михайленко, 55, 2:1 Самойлов, 52, 3:1 Шевченко, 73, з пенальті, 4:1 Антохін, 82, 5:1 Шевченко, 84.

«Динамо»: Шовковський, Оксимеш (Ващук, 46), Безжар (Головоко, 46), Дмитрулін, Лужний, Самойлов (Антохін, 64), Белькевич, Михайленко, Калитвинцев, Ребров (Хашкевич, 46), Шевченко.

Після цієї перемоги чемпіони України практично забезпечили собі вихід до 1/4 фіналу. Сьогодні кияни проведуть завершальну зустріч у групі проти єрванського «Пюніка».

Вірменський клуб, до речі, переміг «Металург» — 4:0 і зрівняв з «Карелою» — 2:2. У рамках цього турніру московський «Спартак» переміг бакинський «Нефчі» — 4:2.

Темі. В Австралії відбувся міжнародний чемпіонат шість країн, чоловіків Піт Спрас (США) у фіналі переміг іспанця Карлоса Мойя 6:2, 6:3, 6:3. Наймолодшою в історії австралійських чемпіонатів переможницею стала 16-річна швейцарка Мартина Хінгіс. Вона виграла турнір над Марі П'єр (Франція) — 6:2, 6:2.

Оголошено обвинувальний вирок Петру Графу — батькові зрілих світових тенісних Штеффі Граф. Його було заарештовано в серпні 1993 року за звинуваченням у приховуванні прибутків доньки і несплаті податку в 731000 доларів США. Петера Графа заасуджено до трьох років і дев'яти місяців ув'язнення, хоча фінансовий адвокат шість років і дев'ять місяців. Протягом розслідування Граф-батько всіляко спростовував причетність доньки до справи. Сама Штеффі жодного разу не з'явилася в залі суду. Більше того, преса в темі про тенісних Австралії, вона з Мельбурна одразу відправилася до Японії на черговий турнір.

Реалії

Щоб потяг рушив — лягай на рейку?

ДЛЯМІ БІЛЬШОГО П'ЯТОСІСКИ МЕХАНІКІ КОРЖИЦЬ ЛЕЖАЖИНСЬКОГО РАЙОНУ ЛЯГАЛИ НА РЕЙКИ ЗАЛИЗНИЧНИХ КОЛІЙ. ШЕВЧЕНКО, КОЛІ ЛЯГАЛИ У НАПРЯМКУ ЛЕВОВА, ЗАПІКАЛИСЬ.

У супроводі наряду міліції до «самобудів» прибули представники Державної районої адміністрації та Жмеринського відділення Нацбезпеки-Західної залізничної.

Як згодом з'ясувалося, штовхнула селян на такий відчайдушний крок відмова лавового потягу Комаїчів — Гречани. Досі ані хоч якось рятівна від аландів колосоплівки, які не отримували зарплати ще з позаминулого року. Вояли вирошені у підземному господарстві до обласного центру на прохання і таким чином латати дірки домашнього бюджету.

У відповідь на вимогу селян відновити рух потягу чинивалися різні пастки заарештовані, перелічені власники проблем. Шо приміські маршрути тільки за минулий рік завадили збитки на суму більше 7 мільйонів гривень, що пасажирів по-аварійськи ставляться до вагонів.

нів, ає оплачують зовсім провід. Витак нема за що купувати дизельні ремонтувати рухомий склад тощо.

Перший заступник начальника Жмеринського відділення залізничної Атанасій Лобієв наголошує, що сьогодні користуються пільгами до 60 відсотків пасажирів. Цей добрий жест Верховайні Раді, моїм, літає збитками на асво господарську діяльність. Хто ж їх компенсації, прохали місцеві адміністрації коча 6 земствити податки на землю, як це зробили у багатьох регіонах України.

Враховуючи незвичайну прибуду в Коржівках, потяг Комаїчів

Гречани відповіли. Однак з гречанського вузла відмієно цілий ряд маршрутів приміського сполучення, зокрема у напрямку Волицького, на що люди також обурено нарікають.

За інші маршрути не може бути і мови, — сказав пан Атанасій. — Більше утримувати ми не в змозі. Нехай до розв'язання наших проблем підключаться органи влади.

Справді, поновлення одного потягу ає покращить приміське сполучення. Графіки руху не дозволяють селянам вчасно добиратися до ринку, на роботу і повернутися назад додому. Якраз у переддень коржівського «П'я» зі скаргою на потяг графік руху «дизель» звернулася група мешканців села Наревичів та накомішних сіл.

Немає і справді людям доведеться класти свої голови на рейки, аби привернути увагу залізничників та влади до своїх проблем? Люди вже просять не зарплати, а дозволу самим відправуватися з прірва відносин.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Фестивалі

Підхопили пісню батькову сину

артистами України Софією Ротару і Василем Зінкевичем, назвала кращі пісні року, дипломанти виконавців. Відзначені також аристократичні, поети, які охоче співпрацюють з композиторами. Серед пісень, які визнані кращими за минулий рік, передусім «Текла ріка» (О. Гавриш і Н. Стефурак), «Але моя весна?» (М. Гасенко і В. Прищепенко), «А березі життя» (О. Злотник і С. Галбурда), «Новоріччя мій казковий» (І. Киринська і Л. Гнатюк), «Так просто» (І. Білик), «Половина салу квітне» (О. Морозов і М. Лукіні), які виконали Віктор Шпортко, Ольга Добрянська, Василь Зінкевич, Ані Лорак, Ірина Білик і Віталій Білоножко.

Непідвним гала-концертом завершилися Х Всеукраїнський фестиваль сучасної української пісні. На сцені столичного палацу «Україна» ми побачили шість зрілих виконавців, які здебільшого викладають нинішніс обичині української популярної пісні. Не втримався від спокус послухати зній спів і Президент України Леонід Кучма, який разом з дружиною Людмилою Михайловою побував на концерті.

А напередодні, у суботу, шість годин (у трьох відділеннях) тривав завершальний концерт фестивалю, де пролунали пісні, які написані нещодавно і стали торжествуванням. Доволі авторитетна художня рада фестивалю, очолювана народними

А приз газети «Голос України» — відомогатиного фірми «Сопі» — за найкращий виконавський дебют на фестивалі одержала сини незабутнього Назарія Яремчука — студенти Національної музичної академії ім. П. Чайковського Дмитро і Назарій Яремчуки, які виконали пісню О. Злотника на слова Г. Булаха «Вишиванка». Як ми знаємо, у репертуарі передчасно згаслого співака завжди були пісні, написані О. Злотником. І нині ця добра традиція продовжена вже на іншому творчому витку.

На змичку: співають (зліва направо) Назарій і Дмитро Яремчуки.

Роман ВАТРИЧ.
Фото Юрія ВЕНІГЕРША.

Пригода

Недовго бавилися свинька

Побачивши журналіста, свинка Машка особливо зацікавилася об'єктивом телескопа. Чи не мріяла вона про таку ж кар'єру, як зоанекс-ське пороса, що стало головним терором фільму, який так сподобався і дітям, і дорослим?

Але сценарій розвивався зовсім по-іншому. Родом розпатлана логориста бронека Машка була з лісу. Хтозна, чи то батьки — дикі кабани і свині — зі своєю дочкою по-свининськи вчинили їй саму кинути, чи сталося щось, але довелося родити лісника з Кілії Чуднівського району взяти під наглядом про Лікарську родину відповасти. Росла собі разом із собаками, собачі команди вчилися виконувати... Та недовго. Свинку вбили браконієри, порушено навіть кримінальну справу.

Олексій КАРВУН.
Житомирська область.

Впие від Бубки не стрибнеш

Росіянин Петро Бокаров став першим іномарним спортсменом — переможцем Міжнародного легкоатлетичного турніру «Зірки жорини», адже в інших змаганнях, які у вчорашньому в Донецьку, не взяв участі смирновий переможець Сергій Буква, пояснюючи це недостатньою підготовленістю після травми.

Конкурентів російському легкоатлету склали олімпійський чемпіон Атланти Жан Гальфін (Франція). Обидва спортсмени подолали планку на висоті 5 метрів 80 сантиметрів: Бокаров — з другої, а Гальфін — з третьої спроби.

Між іншим, це найкращий результат за всю історію «зірок». На третьому місці — росіянин Родіон Гатаулін — 5 метрів 70 сантиметрів.

Олександр ОБЛАСТЬ.
Чина БУД.

Повернення вигнанця

На Буковині відбулися ювілейні заходи з нагоди 75-річчя від дня народження видатого українського історика, професора Сорбонського університету, члена провлад ОУН, президента бібліотеки ім. І. Сімонова в Парижі, творця «Енциклопедії українознавства», автора збірника «Буковина: її минуле і сучасне», іноземного члена Національної академії наук України Аркадія Жуковського.

Його ім'я тісно пов'язане з буковинським краєм — тут він народився і впрі, присвятив своїй «малій батьківщині» багато наукових праць. У добу то-

тальтаризму І.С. немов вогню, боялися радикалське Ідеології.

У Чернівецькому держуніверситеті імені Юрія Федьковича відбулася наукова конференція, присвячена творчій діяльності Аркадія Жуковського. Вчена рада вузу присвоїла йому звання почесного доктора. Мери вчорашньої стіснучи громадянська мистецтва «Україна». У музеї буковинської діаспори розгорнуто виставку про життя і творчість видатого земляка.

Зізнаючись, шанувальники Аркадія Жуковського Чернівцівського обидержави-бітєршля.

Чернівці.
Василь БАБУХ.

Літопис Червоної Калини

ВОСКРЕСІННЯМ з мертвих назвав Роман Федорів нещодавню відкриття журналу — «Літопис Червоної Калини». Старі записи пам'ятають, що під такою назвою існував з 1919 по вересень 1939 року «Літопис...», жовтень свідатиме патрістичного і правдивого національного видання.

І от 1991 р. з'являється клопотань Роман Федорів та його спільники — Петра Арсенюха, Романа Киріча, Михайла Косиця, Михайла Глиньського, Олеса Романчука, Оксана Сапелюка, Юрія Сліпаків, Тараса Салиги, Ігоря Хохлака — почасти випуск оновленого «Літопису Червоної Калини». Він значно розширив свої колашні обрії, став історико-краснознавчим журналом.

Одночасно з журналом утворилися й виданнями «Червона калина», яке поділяється на роки своєї діяльності цілу низку історичних творів, за якими потягали читачі всієї України.

Переді мною перший том ошатної книжки з твердій обкладинці з пресованою плівкою. Понад чотиристі сторінок видано історичні прози. Реформований «Літопис...» має й свою назву «Скрипторій історичної прози». До першого тому вийшли історичні повісті Михайла Голубика «Вторгання легенда», Федора Дука «Отман Крух», Юрія Косача «Остання атака поручника фон

Гатенга», Леоніда Мосенка «Птах високого лету», новели Наталіни Королевої, Богдана Никишківського, Аркадія Любченка, поезії Тодоса Осьменюка та Ірини Калитиш, історико-культурні розвідки Йосипа Гроноскаго, Володимира Антоновича, Наталії Полоносської-Василеюк, Олександра Левинського та ін.

Надрукована на книжковій фабриці «Атлас» книга має святковий вигляд, може бути справжнім подарунком для книголюбів, як і інші видання «Червоної калини» у фирмовому виконанні фабрики. А це перш за все історичний роман «Козаки в Московії» Юрія Липи та «Юрія сім'я» Василя Романа Федорів. З цими виданнями я й хочу вас познайомити.

Ім'я Юрія Липи хоч хтось та вже чув. Так-так, це син отого Івана Липи, що був членом Центральної Ради і Трудового Конгресу, членом уряду УНР, а потім Директорії. Саме з огляду на це і його ім'я, і ім'я його сина, визначного поета, прозаїка, перекладача, драматурга, були внаслідок стерті з пам'яті нашої, хоча зі скружалів історії стерті їх не вдалося. «Найважливіші речі в історії приходить потягти і в темниці», — говорив колись Юрій Липа, — і скружалів воли з мільйонів дрібних, незначних переусень».

«Червона калина» збрала великий том прозових творів Юрія Липи, які в Україні побибачити світ уперше. Це колишні й ті томи новел, присвяче-

них визволенню зматанним 1919–1920 рр. об'єднанням загальною назвою «Нотатки», та історичний роман «Козаки в Московії».

Підписменик Роман Федорів не потребує особливих рекомендацій — від «Отчого свідальника» читач рівно стезить за його пером. Три роки тому в той же «Історичний бібліотець» було видано «Юраслав на горах». І от його нова книга «Юрія сім'я» від Липи».

Вашу увагу привертає насамперед історичний роман про часи Галицько-Волинської держави «Чудо святого Георгія о змій», бо він хоч і самостійний твір, та водночас є продовженням вже добре знаваного «Отчого свідальника». До князя, присвяченого 1100-літтю князювання Галича, аходить і два історичні повісті «Юрія сім'я» від Липи та «Життя іографа Штефана».

Автор відносився в пам'яті історії, яка почалася в XIV столітті: «Хтось немишмиш, далекій, непізнаний, невідомий б'є і б'є кресалом об кресми і доводить у суху потеру у скрип вогню; хтось згадав про чорну сім'ю від Липи, треба її засвідчити...».

Цілий світ потаємної (як втаємничувано) донедавна ринної історії відкривається перед нами. З кожного нового тому «Червоної калини» приходить до нас вої книжковий Кисів і Львова, козаки з Берестечка, поля, тайдайки з Холмської Яру, князі Крут...

Леоніда КОРЕНЕВИЧ

Кайки минули. А зима — довга. На знімку: «Горобі» у селі Ворівка Малинського району Житомирської області.

Фото Юрія ВЕНТЕРШЛА

Юридична консультація

Мені 86 років, самотній, інвалід війни, учасник бойових дій, чужою маю право на звільнення від податків. Дайте роз'яснення.

ЛІНА МУЗІКІН

Кривий Ріг.
Нинішній війни за Конституцією України «Про статус ветеранів війни», гарантії їх соціального захисту» звільняються від сплати податків, зборів і мита всіх видів та земельного податку.

Але ця пільга втрапляє чинності в частині звільнення від сплати ввізного мита, митних та акцизних зборів і податку на додану вартість з підзаконних товариш, що імпортується.

Пільги за податками з влас-

ників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, переобладнаних за законодавством на один десятковий автомобіль обсягом двигуна до 2200 куб. сантиметрів, а вважалим 1. II групи — на одну мотоциклову та один автомобіль з ручним керуванням.

Пільги за земельним податком надходять із земельної ділянки для ведення особистого підсобного господарства у розмірі не більш як 0,6 гектара, з присадничої ділянки у сільських населених пунктах — 0,25, сільських міських типу — 0,15, у містах — 0,1, для індивідуального дачного будівництва — 0,1 та садівництва — 0,12 гектара.

Марина КОВАЛЬЧУК

Перлини з дитячих вуст

Щоб не потіли...

Батько приніс із лісу повний кошик грибів. П'ятирічний Тарасик зрівняв з такого подарунка, приніс бач кошика і почав їх дати.

— Навіщо ти їх даєш, сину? — запитує батько.

— А я не ламаю, — каже Тарасик, — а з них капелюшки знімаю, адже в кімнаті задмуно, то щоб вони не потіли...

Як постиригну?

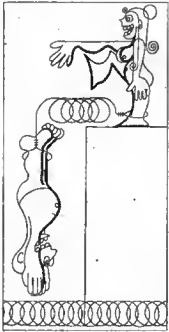
До перукарні прийшла п'ятирічна дівчинка з мамою.

— Яку тобі зачіску зробити? — запитує майстер.

— Пастрикну для дівчинку.

Майстер

Анатолій ШЕЛЮДЯК.
Середина-була
Сумської області.

Май Володимира ВАСЬКОВИЧА

Смачного!

Кальмари в сметані

Кальмари очистити від пілків, промити, порізати соломкою, покласти в один шар на гарячу сковоруду з олією і швидко обсмажити. Додати підсмажену цибулю (можливо з грибами), соус сметанний, сіль, перець, довести суміш до кипіння. Перекласти в горішечки або маленькі сковорудки, посипати тертим сиrom і запекти. Подавати гарячими, вивнявши з духовки і посипавши зеленню.

Соус сметанний

Борошно підсмажити на сковоруді, просіяти, змішати з вершковим маслом у рівних пропорціях, додати гарячу сметану і прокип'ятити, посолити. Смачного!

Якщо у вас безсоння

— Заварити на ніч чашку наповнену з ромашкою аптечною. Корисно трікрати рази на тиждень приймати ванну з травами в елімінованих пропорціях заварити календулу, череду, м'яту, душицю. Якщо немає таких трав, використовуйте те, що у вас є. Протягом місяця треба приймати 12–15 таких ванн по 10 хвилин кожна. — Під подушку на ніч покласти мішечок із зашитими в нього сушеними травами: лавр — одна частина, палорощі — дві та три частини м'ясто.

Ви знаєте, що:

ФУТБОЛ — давня спортивна гра, але і в ній час змінює правила. Наприклад, суддя не завжди бігав разом із гравцями на полі, а показував свисту в кулі на трибуні. Значить, свистукач змінив за грою було незручно, і суддю вирішили перемістити на поле до гравців. Оганю рагу мачи суддя поліцейський, який започаткував футбольну гру зі свистком. А причина стала бійка серед гравців. На окремій футбольній не реагували, і той суддя поліцейський змінив за кімнати свисток. Від недовольства всі замірили. В той час запанував порядок. Відтоді, а точніше, з 1878 року, футбольні судді вважали на полі зі свистком.

МОРОЗИВО з молока й вершків винайшов кухар французького короля, коли був при дворі

англійського короля. До того часу його було прикладено багетів, білих про його няню і не чули. І лише зазвичай сільський Франческо Рокко де Кателлі воно стало доступним інструментом. Висока емоція для порцій морозива винайшов татень Тортони. Саме слово «морозиво» утворилося від способу його приготування: морозива (варис, сусене).

МІЛО існувало вже шість тисяч років тому. Такий думки дивних археологів, які знайшли устаткування для виробництва мила. За античних часів його робили з козячого, баранячого або яловичого смальцю з доданням зли бжу. Вже тоді воно було трьох видів: тверде, м'яке й рідке. І аналізують історію його не тільки для миття, а й для фарбування волосся.

Цікаві дрібниці

● Кіт (фотопілля Еквалор) — це єдине місце в світі, де сонце сходить і заходить рівно о 6-й годині щодня впродовж цілого року.

● Статистика показує, що у віці 40 років уявляє собі більше самотніх чоловіків, ніж самотніх жінок.

● В Африці водяться рибні, які називаються гофоні. Вони живуться морями, а за поживою вилізати на бережніє дерева.

● В Австралії живуть індійки, які вже на другий день після народження можуть самі літати.

● Слімаки, деякі рани та черв'яки, що живуть у землі, мають чорний світлий колір.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколлегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГРОНОСКО (головний редактор), В. ЖЕХЕРА, В. КРАСНОДІСКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

Телефони: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Друк здійснює «Українська друкарня».
Друк здійснюється на замовлення — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень.
Гроші наділяються (якщо не наділяються) українською і російською мовою.
Індекс 6975.
Робота 28917.

Комітат друку
видавництва «Преса України»
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
См. 0311233.

Свидетство про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.